

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА НА ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ” ЗА 2023 г.

Годишният отчет е съставен съгласно чл. 61, ал. 1 от Правилата за оценка и управление на риска на Договорен фонд „АДВАНС ИНВЕСТ”.

Договорен фонд “АДВАНС ИНВЕСТ” (Фонда) разполага с правила за оценка и управление на риска, приети от Съвета на директорите на УД “КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ” ЕАД (Управляващото дружество), изменяни и допълвани. Правилата и промените в тях са одобрени от Комисията по Финансов Надзор. Последната им актуализация е извършена на 16.11.2022г., като измененията са в сила от 01.01.2023 г.

Правилата за управление на риска регламентират политиките и процедурите за идентифициране, измерване, анализ и управление на рисковете, свързани с портфейла на договорен фонд “АДВАНС ИНВЕСТ”, управляван от УД „Карол Капитал Мениджмънт“ ЕАД.

Правилата за управление на риска са част от инвестиционната политика на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”, която е описана в Правилата на фонда.

I. ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА В УД “КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ” ЕАД, свързана с управлението на риска на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”.

Организационната структура в УД “КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ” ЕАД, свързана с управлението на риска е триизмерна:

1. Съвет на директорите.
2. Изпълнителен директор.
3. Служители, работещи по договор в управляващото дружество.

Съветът на директорите има следните отговорности по управление на риска:

- ❖ Приема правила за управление на риска и следи за тяхната актуализация.
- ❖ Определя рисковата политика на колективните инвестиционни схеми и клиентски портфели, които управлява. Тя може да бъде:
  - а/ консервативна;
  - б/ умерено-консервативна;
  - в/ умерено-рискова;
  - г/ високо-рискова;
  - д) комбинация от горепосочените.
- ❖ Контролира рисковите фактори за колективните инвестиционни схеми и клиентски портфели чрез обсъждане на доклади, внесени от изпълнителния директор и взема решения в границите на своите правомощия.
- ❖ Извършва периодичен ежегоден преглед на политиките и стратегиите за управление на рисковете.
- ❖ Взема решения за кадрово, софтуерно и друго осигуряване на дейностите по управление на риска.
- ❖ Следи за спазването на правилата за управление на риска и участва активно в процеса по управление на риска.

Изпълнителният директор на управляващото дружество има следните отговорности по управлението на риска:

- ❖ Организира работата по правилно провеждане на приетата от Съвета на директорите политика по управление на риска.

- ❖ Контролира спазването на приетите лимити.
- ❖ Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск.
- ❖ Следи за съответствие на използваните от съответните служители процедури по измерване, наблюдение и оценка на риска с приетите вътрешно-дружествени документи от Съвета на директорите.
- ❖ Взема решения за кадрово, материално-техническо и методическо осигуряване на дейностите по управление на риска.

Отдел „Управление на риска“ действа независимо от другите отдели в управляващото дружество, отчита се пряко пред управителния орган и има следните функции:

- ❖ Разработва и внедрява системата за управление на риска на Фонда;
- ❖ Изготвя и анализира ежедневните отчети с цел оценка на риска на всяка позиция и на портфейла като цяло, в т.ч. спазването на определените лимити и докладва на изпълнителния директор. При необходимост, приема мерки за ограничаване на рисковите експозиции.
- ❖ Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска и прави предложение за актуализиране или усъвършенстване на правилата за управление на риска и на лимитите и ги внася за одобрение от СД на Управляващото Дружество.
- ❖ Контролира входящите данни, необходими за оценка на риска съгласно приложим метод за достоверност и достатъчност.
- ❖ Участва в ежедневните процеси по планиране, наблюдение, управление и контрол на рисковете.
- ❖ Изготвя доклади за състоянието на риска и внася същите за разглеждане, обсъждане и приемане от Съвета на Директорите.
- ❖ Контролира спазването на установените от СД лимити и уведомява при надвишаване на утвърдените лимити чрез изпълнителния директор.

II. ЦЕЛИ И ПОЛИТИКА ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ В ДЕЙНОСТТА НА ДФ „АДВАНС ИНВЕСТ“.

1. Политики и процедури за управление на рисковете в дейността на ДФ „АДВАНС ИНВЕСТ“.

Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете в дейността на ДФ „АДВАНС ИНВЕСТ“ има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху инвестициите, включително на рисковете произтичащи от макроикономическата среда.

Процедурите за управление на риска включват:

- а) идентификация на риска;
- б) оценка на риска;
- в) избор на стратегия по отношение на риска;
- г) избор на начини за намаление степента на риска;

д) контрол нивото на риска.

Оценяването, анализа и мониторинга на рисковите фактори се извършва ежедневно от служителите в отделите по управление на риска.

Управляващото дружество идентифицира и измерва всички рискови фактори, свързани с отделните инструменти в портфейла на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”, след което измерва общата експозиция на портфейла към тези фактори и взима решения за лимити, толерантност и управление на рисковете на портфейлно ниво.

Рисковите фактори, които оказват влияние върху инвестициите на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ” са:

а) **пазарен риск** - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на ценни книжа, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск са:

- **лихвен риск** - рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга поради изменение на нивото на лихвените проценти.
- **валутен риск** - рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга или депозит, деноминирани във валута, различна от лев и евро, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева или евро.
- **ценови риск**, свързан с инвестиции в акции или други дялови ценни книжа - рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.

б) **кредитен риск** – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент при неочаквани събития от кредитен характер свързани с емитентите на финансови инструменти, нарецната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите в които те извършват дейност;

в) **операционен риск** – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск;

г) **ликвиден риск** – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

д) **рисък от концентрация** – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рисъкът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

2. Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска.

УД “КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНЕДЖМЪНТ” ЕАД разполага със система за управление на риска, която позволява ежедневното събиране и обработване на информация, имаща отношение към методите и процесите по оценка и управление на риска в дейността на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”. Системата позволява навременно идентифициране на рискови показатели, които

надвишават определените от Съвета на Директорите лимити, както и за тяхното докладване пред управителните органи на Фонда.

Системата за управление на риска е разработена от отдела по „Управление на риска“ и е съобразена с действащата нормативна уредба, както и с вътрешните модели и методи в ДФ „АДВАНС ИНВЕСТ“ по идентификация, оценка и управление на рисковете.

Системата е напълно интегрирана в управленската информационна система на УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД и позволява събирането и обработката на информация от останалите системи, действащи в Управляващото дружество.

3. Политика за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти и неговата редукция, както и политиките и процедурите за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска.

Към датата на изготвяне на настоящия отчет УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД не използва деривативни финансови инструменти с цел хеджиране на различните видове рискове в дейността на ДФ „АДВАНС ИНВЕСТ“.

III. ИЗПОЛЗВАНИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА НА РИСКОВЕТЕ В ДЕЙНОСТТА НА ДФ „АДВАНС ИНВЕСТ“.

1. ПАЗАРЕН РИСК.

А) Лихвен риск: Управляващото дружество измерва лихвения риск чрез изчисляването на дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. Управляващото дружество използва метода на модифицираната дюрация, за да измери лихвения риск, свързан с всяка ценна книга, базирана на лихвен процент като облигации, лихвени суапи, фючърси, базирани на лихвени проценти, и фючърси, базирани на облигации.

Към 31.12.2023 г. портфейлът на *Фонда не е директно изложен на неблагоприятни последици от промяна на лихвените равнища поради отсъствието на ценни книжа с фиксиран доход.*

Б) Валутен риск: Управляващото дружество измерва валутния риск за всяка валута, различна от лев и евро. Валутният риск се измерва чрез използване на историческата волатилност на курса на съответната валута към лева или еврото спрямо нетната валутна експозиция.

АКТИВИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	стойност (лв.)	стойност (лв.)	стойност (лв.)	% от активите
Финансови активи деноминирани в BGN	8 760 827	65.17%	7 318 822	67.88%
Финансови активи деноминирани в RON	4 329 012	32.20%	3 116 727	30.31%
Финансови активи деноминирани в EUR	353 388	2.63%	326 482	1.81%
Общо	13 443 227	100.00%	10 762 031	100.00%

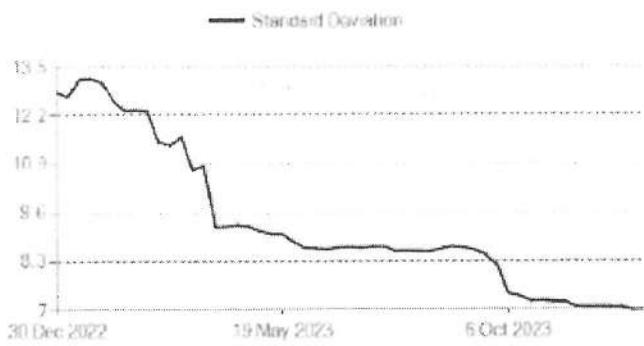
Към 31.12.2023 г. портфейлът на *Фонда е изложен на неблагоприятни последици от промяна на валутния курс на румънската лея (RON)*. Историческата волатилност на румънската лея (RON) спрямо еврото (EUR) за 2023 г. е 1.84%.

В) Ценови риск: Управляващото дружество измерва ценовия риск, свързан с инвестиции в акции чрез един от приложимите за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

- ❖ Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- ❖ β -кофициента към индексите на съответните пазари;
- ❖ При невъзможност за прилагане на точка 1. и 2., управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.
- ❖ Показателите от предходните точки се изчисляват ежедневно.

АКТИВИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	стойност (lv.)	% от активите	стойност (lv.)	% от активите
1. Парични средства в каса	0	0.00%	0	0.00%
2. Парични средства в разплащателни сметки	360 711	2.65%	455 830	4.24%
3. Депозити	0	0.00%	0	0.00%
4. Дългови ценни книжа	0	0.00%	0	0.00%
5. Акции	12 954 144	95.16%	10 243 959	95.18%
6. Дялове	0	0.00%	0	0.00%
7. Права	#N/A	#N/A	62 242	0.58%
8. Репо сделки с ЦК	0	0.00%	0	0.00%
9. Блокирани ЦК	0	0.00%	0	0.00%
10. Новопридобити ЦК	0	0.00%	0	0.00%
11. Вземания	169 060	1.24%	516	0.00%
12. Марджин сделки	0	0.00%	0	0.00%
13. Разходи за бъдещи периоди	200	0.00%	345	0.00%
14. Съучастия в дружества	0	0.00%	0	0.00%
Общо активи:	13 612 487	100.00%	10 762 893	100.00%

Общият риск на портфейла на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ” се измерва чрез историческата волатилност на цената на дял, измерена чрез стандартно отклонение.

	Фонд	Бенчмарк
Downside Risk 1Y Weekly Ann	4.80	10.13
Semivariance 1Y Weekly Ann	6.59	14.47
Standard Dev 1Y Weekly Ann	6.93	13.53
Max Drawdown 1Y	-5.37	-8.65
Max Increase 1Y	18.71	29.78
Kurtosis 1Y Weekly	1.98	0.27
Skewness 1Y Weekly	0.21	-0.50
Sharpe Ratio 1Y Weekly	2.57	
Sortino Ratio 1Y Weekly	1.50	

2. КРЕДИТЕН РИСК И РИСК НА НАСРЕЩНАТА СТРАНА.

Кредитен риск е общо рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочеквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочеквани събития в държавите, в които те извършват дейност.

Управляващото дружество разглежда три основни вида кредитен риск:

A) Контрагентен риск е рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки. През годината се сключват сделки изцяло на официалните борсови пазари на „Българска фондова борса“ и „Bucharest Stock Exchange“, с което контрагентния и сътълмент риска са минимизирани. За годината кредитният риск към насрещна страна не се е реализирал.

B) Сътълмент риск е рискът, възникващ от възможността взаимните фондове да не получат насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сътълмент, след като те са изпълнили задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките склучени при условие на сътълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм.

В) Инвестиционен кредитен рисък е рисъкът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Управляващото дружество извършва качествен и количествен кредитен анализ на базата на:

- Финансовите отчети на емитента;
- Капиталовата структура на емитента;
- Обезпечението на емисията, в случаите когато емисията е обезпечена;
- Управлението и репутацията на емитента;

По настоящем Фондът няма в портфейла си облигационни инструменти и следователно този тип рисък е минимизиран.

Свободните парични средства на Фонда се инвестират само в банки с утвърдена репутация като се спазват заложените лимити за диверсификация. Кредитната експозиция към 31.12.2022 г. е формирана от общата балансова стойност на разплащателните и депозитни сметки в банки, както и вземанията по лихви, продажби и дивиденти на финансови инструмент и инвестиции в дългови ценни книжа:

АКТИВИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	стойност (лв.)	% от активите	стойност (лв.)	% от активите
2. Парични средства в разплащателни сметки	360 711	2.65%	455 830	4.24%
3. Депозити	0	0.00%	0	0.00%
4. Дългови ценни книжа	0	0.00%	0	0.00%
8. Репо сделки с ЦК	0	0.00%	0	0.00%
11. Вземания	169 060	1.24%	516	0.00%
Общо:	529 771	3.89%	456 347	4.24%

3. ОПЕРАЦИОНЕН РИСК.

Оперативните рискове могат да бъдат:

А) Вътрешни – свързани с организацията на работата на управляващото дружество във връзка с управлението на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”. Вътрешните оперативни рискове се състоят без да се ограничават до:

- Рискове свързани с персонал;
- Технологичен рисък.

Б) Външни – свързани с политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”. Външните оперативни рискове се състоят без да се ограничават до:

- Риск на обкръжаващата среда;
- Риск от физическо вмешателство.

Оценката на оперативните рискове свързани с дейността на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ” се извършва от отдел „Нормативно съответствие“

- Служителите, работещи в управляващото дружество оказват пълно съдействие на отдел „Нормативно съответствие“
- Рисковете свързани с дейността на колективните инвестиционни схеми се оценяват с една от следните оценки:
  - a) нисък** – когато всички рискове са покрити с адекватни контролни процедури с висока ефективност и липсват или са налице незначителни отклонения;
  - б) среден** – когато всички рискове са покрити в известна степен с контролни процедури с недостатъчна ефективност;
  - в) висок** – когато не всички рискове са покрити с контролни процедури и/или процедурите на предварителния контрол липсват или не действат ефективно, в резултат на което е нарушено спазването на принципите за добро управление и прозрачност.

Управляващото дружество възприема двупластов подход в управлението на операционния риск, а именно – обособява се стратегия за управление на операционния риск в дългосрочен и краткосрочен план.

А) За управление на операционния риск в дългосрочен план управляващото дружество приема ясни и точни правила и процедури за управление дейността на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”. Правилата и процедурите регламентират организационната структура на Фонда, отговорностите и правомощията на лицата, ангажирани в неговото управление, както и механизмите за контрол върху дейността на различните отдели в организационната структура. Правилата и процедурите се оформят в съответствие с целите на фонда, нормативната уредба, която регулира дейността на управляващите дружества и колективните инвестиционни схеми, отчитат особеностите на обкръжаващата среда като цяло. Така разписани и изпълнявани тези правила и процедури формират дългосрочната политика на фонда, която гарантира целесъобразността, безопасността и ресурсната осигуреност на отделните процеси от оперативната дейност на фонда – както по отношение на човешкия, така и по отношение на технологичния фактор.

Б) В краткосрочен план управляващото дружество приема и следи за изпълнението на конкретни методи по управление на основните компоненти на операционния риск, както следва:

Рискове свързани с персонала - това са рисковете от загуби, свързани с възможността от грешки, недобронамереност, неблагоприятни изменения в трудовото законодателство.

Методи за управление на рисковете свързани с персонала

- Ясно дефиниране на вътрешни правила относно правата и задълженията на служителите;
- Ясно дефинирани вътрешни правила за достъп до информационните системи и бази данни на управляващото дружество;
- Регулярни обучения на персонала по теми свързани с:
  - финансова теория и практика;
  - управление на риска;

- нормативната база имащи отношение към дейността на колективните инвестиционни схеми;
- информационни технологии и сигурност;
- други.
- Регулярни срещи между отделите на управляващото дружество за обмяна на опит, впечатления и препоръки, по отношение на източниците на риск и търсене на решения за управлението и минимизирането им;
- Ежегодни събеседвания и оценка на персонала;
- Поддържане на отворени, открыти комуникации между различните отдели в управляващото дружество;

Технологични рискове - това са рисковете свързани със загуби, обусловени от несъвършенството на използваните технологии - неадекватност на провежданите операции, липса на прецизност на методите на обработка на данните, ниско качество на използваните данни.

Методи за управлението на технологичните рискове:

- Архивиране на информационната система на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ” ;
- Процедура за възстановяване на работоспособността на информационната система на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”;
- Организация и управление на достъпа на потребителите до информационната система на колективните инвестиционни схеми;
  - Дефиниране на различни класове информация съхранявана в управляващото дружество.
  - Дефиниране на нива на достъп на служителите на управляващото дружество според длъжностната им характеристика.

Рискове на обкръжаващата среда - това са рисковете свързани с възможните загуби, свързани с изменения в средата от нефинансов характер, в която оперира ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ” - изменения в законодателството, политически изменения и изменения в данъчната система.

Методи за управление на рисковете свързани с обкръжаващата среда:

- Поддържане на актуална база данни с нормативната регламентация, имаща отношение към дейността на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”;
- Използване на външни консултанти и юридически кантори в случай на необходимост за имплементиране на нормативните изисквания спрямо дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”;
- Вземане на активно участие в публичните обсъждания по отношение планирани промени в нормативната уредба, касаеща дейността на управляващото дружество във връзка с управлението на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”;

Рискове от физическо вмешателство – това са рисковете асоциирани със загуби, в следствие на непосредствено физическо вмешателство в дейността на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ” – грабеж, терористичен акт, непозволено проникване в информационната система на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ” или Управляващото Дружество.

Методи за управление на рисковете от физическо вмешателство:

- Сключване на договор с охранителна фирма за осъществяване на 24-часов наблюдение и контрол на помещението в които се намират технологичните средства и архивите на управляващото дружество във връзка с управлението на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”;
- Профилактика на регулярна база на въведените системи за наблюдение и контрол;
- Разработване на процедура за евакуация на служителите в случаите на непосредствено физическо вмешателство в дейността на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”;
- Процедура за докладване на инциденти.

Проведените наблюдения от **Отдела за „Управление на риска“**, свързани с *вътрешния операционен риск*, определят степента на риск, свързана с дейността на Фонда, като *ниска*.

Проведения задълбочен анализ на всички аспекти на *външния операционен риск*, на който е подложена дейността на Договорния фонд, показва *средна степен на външен риск*.

Въведени са контролни процедури, които в достатъчна степен ограничават оперативния риск и осигуряват прозрачност и добро корпоративно управление. Следи се за нормативните изменения и съответствие.

През годината не са констатирани проявления на оперативен риск, нито нарушения на вътрешните правила и процедури. Не са идентифицирани нови елементи на вътрешен или външен операционен риск.

4. ЛИКВИДЕН РИСК.

Ликвидният риск на фонда се управлява съгласно приети „Правила за поддръжка и управление на ликвидните средства на ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ“. Основни принципи при управление на ликвидния риск са:

- контрол върху ликвидността на Фонда;
- спазване на правилата, заложени във вътрешните документи на Фонда, както и изискванията за ликвидността, регламентирани във всички законови и подзаконови нормативни актове, касаещи ДФ “АДВАНС ИНВЕСТ”;
- постигане на оптимална диверсификация на инвестиционния портфейл;
- анализ и адекватно управление на паричните потоци;
- планиране на извънредните обстоятелства.

Управлението на ликвидността се извършва посредством:

*Ежедневно следене и анализ на структурата на активите по видове и матуритет;

*Ежедневно следене и анализ на структурата на пасивите по видове и матуритет;

*Ежедневно следене на входящите и изходящите парични потоци;

*Поддържане на оптимален размер на парични средства и други ликвидни активи с цел посрещане на задълженията на Фонда;

*Извършване на пред-инвестиционни анализи за потенциалното отражение на осъществяваните от Фонда инвестиции върху структурата, ликвидността, профила на риска и възвращаемостта на портфейла на Фонда.

* В сила от 01.01.2023 г. е ежегодно провеждане на стрес-тестове за ликвидност. Последният такъв беше проведен на 03.04.2023 и резултатите от него показват, че ликвидната ситуация на Фонда е адекватна и той са в състояние да изпълни договорните си задължения към своите клиенти в случаи на обратни изкупувания. В този смисъл рисковете от нарушение на нормативната уредба са минимизирани. Поради констатираното при проведения СТЛ, не са отправени препоръки за извършване на промени в политиките, съответно методологията и моделите, и не се налага предприемането на коригиращи мерки, съответно не са предприети такива.

През годината общата стойност на обратните изкупувания на фонда са в размер на 165 274.61 лв., докато записванията са в размер на 78 319.76 лв. Паричните средства към края на годината са 2.65% от активите на фонда.

Към момента на изготвяне на настоящия отчет не съществуват тенденции, обстоятелства или рискове, които биха довели или за които има основание да се смята, че ще доведат до съществено повишаване или намаляване на ликвидността на Фонда.

5. РИСК ОТ КОНЦЕНТРАЦИЯ.

- (1) Управляващото Дружество не може да инвестира повече от 5 на сто от активите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице.
- (2) Управляващото Дружество не може да инвестира повече от 20 на сто от активите на Фонда във влогове в едно лице по чл. 38, ал. 1, т. 6 от ЗДКИСДПКИ.
- (3) Рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна по сделка с извънборсово търгувани деривативни финансови инструменти, не може да надвишава нито един от следните прагове:
  - 1). 10 на сто от активите, когато насрещната страна е кредитна институция по чл. 38, ал. 1, т. 6 от ЗДКИСДПКИ или
  - 2). 5 на сто от активите - в останалите случаи.
- (4) Управляващото дружество може да инвестира до 10 на сто от активите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа или в инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, при условие че общата стойност на тези инвестиции в лицата, във всяко от които Фондът инвестира повече от 5 на сто от своите активи не надвишава 40 на сто от активите на Фонда. Ограничението по изречение първо не се прилага относно влоговете в кредитни институции, върху които се осъществява пруденциален надзор, както и към сделките с извънборсово търгувани деривативни финансови инструменти с тези институции.
- (5) Освен ограниченията по ал. 1 – 3 общата стойност на инвестициите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с извънборсово търгувани деривативни финансови инструменти, не може да надвишава 20 на сто от активите на Фонда.

- (6) Управляващото Дружество може да инвестира до 35 на сто от активите на Фонда в прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, ако ценните книжа и инструментите на паричния пазар са издадени или гарантирани от Република България, от друга държава членка на Европейския съюз, от техни регионални или местни органи, от трета държава или от публична международна организация, в която членува поне една държава членка.
- (7) Прехвърляемите ценни книжа и инструментите на паричния пазар по ал. 6 не се вземат предвид за целите на ограничението по ал. 4.
- (8) Инвестиционните ограничения по ал. 1 - 6 не могат да бъдат комбинирани. Общата стойност на инвестициите в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, издадени от едно лице, влоговете при това лице, както и експозицията към същото лице, възникнала в резултат на сделки с деривативни финансови инструменти съгласно ал. 1 - 6, не може да надвишава 35 на сто от активите на Фонда.
- (9) Дружествата, включени към една група за целите на съставяне на консолидиран финансов отчет съгласно признатите счетоводни стандарти, се разглеждат като едно лице при прилагане на ограниченията по ал. 1 - 8.
- (10) Общата стойност на инвестициите в прехвърляеми ценни книжа или инструменти на паричния пазар, еmitирани от дружествата в една група, не може да надвишава 20 на сто от стойността на активите на Фонда.
- (11) При изчисляване на рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна, се използва положителната пазарна стойност на извънборсово търгувания деривативен договор с тази насрещна страна. Позициите на Фонда в деривативни инструменти с една и съща насрещна страна могат да бъдат нетирани, ако Управляващото дружество може да гарантира прилагането на споразуменията за нетиране с насрещната страна от името на Фонда. Нетиране може да бъде извършено само на експозиции в извънборсово търгувани деривативни инструменти с една и съща насрещна страна. Не се разрешава нетиране с други експозиции на колективната инвестиционна схема към същата насрещна страна.
- (12) При изчисляване на рисковата експозиция на Фонда към насрещната страна Управляващото дружество взема предвид ограниченията по ал. 1 – 3, ако съществува обезпечение. Обезпечението може да бъде отразено по нетна стойност, ако Управляващото дружество може да гарантира прилагането на споразуменията за нетиране с тази насрещна страна от името на Фонда.
- (13) УД изчислява ограниченията за концентрация на емитента по ал. 1-10 въз основа на базовата експозиция, възникнала чрез използването на деривативни финансови инструменти съгласно метода на поетите задължения.
- (14) При изчислението на рискова експозиция на ФОНДА към насрещна страна по извънборсово търгуван деривативен инструмент по ал. 4 и 5, УД трябва да включват при изчисленията всяка рискова експозиция към насрещна страна по извънборсово търгуван деривативен инструмент.
- (15) Управляващо дружество, действащо за сметка на всички управлявани от него фондове, не може да придобива акции с право на глас, които биха му позволили да упражнява значително влияние върху управлението на емитент. Фондът също така, не може да придобива повече от:

1. десет на сто от акциите без право на глас, издадени от едно лице;
  2. десет на сто от облигациите или други дългови ценни книжа, издадени от едно лице;
  3. двадесет и пет на сто от дяловете на една и съща колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, което отговаря на изискванията на чл. 4, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ;
  4. десет на сто от инструментите на паричния пазар, издадени от едно лице.
- (16) Ограниченията по ал. 15, т. 2, 3 и 4 не се прилагат, когато в момента на придобиване на посочените инструменти Управляващото Дружество, действащо за сметка на Фонда, не може да изчисли брутната сума на дълговите ценни книжа, на инструментите на паричния пазар или нетната стойност на емитираните ценни книжа.
- (17) Управляващото Дружество може да инвестира не повече от 10 на сто от активите на Фонда в дяловете на едно и също предприятие за колективно инвестиране по чл. 38, ал. 1, т. 5 от ЗДКИСДПКИ, независимо дали е със седалище в държава членка или не.
- (18) Общийят размер на инвестициите в дялове на предприятията за колективно инвестиране, различни от колективна инвестиционна схема, не може да надвишава 10 на сто от активите на Фонда.
- (19) При сключване на репо-сделки, рисковата експозиция на Фонда към всяка отделна настремна страна не може да надхвърля 10 на сто от активите му, когато настремната страна е банка по чл. 38, ал. 1, т. 6 от ЗДКИСДПКИ и 5 на сто от активите в останалите случаи.
- (20) Фондът може да инвестира не повече от 10 на сто от активите си в други прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар извън тези по чл. 38, ал. 1 от ЗДКИСДПКИ.
- (21) Фондът не може да придобива ценни (благородни) метали и сертификати върху тях.
- (22) Общата стойност на експозицията на Фонда, свързана с деривативни финансови инструменти, не може да бъде по-голяма от неговата нетна стойност на активите.
- (23) Фондът може да инвестира в деривативни финансови инструменти при спазване на ограниченията по ал. 8-10 и при условие че експозицията към базовите активи общо не надхвърля инвестиционните ограничения по ал. 1-10.
- (24) Ограниченията по този раздел не се прилагат, когато се упражняват права на записване, произтичащи от прехвърляеми ценни книжа и инструменти на паричния пазар, които са част от активите на Фонда.
- (25) В случаите и при условията съгласно чл. 50, ал. 2 и 3 от ЗДКИСДПКИ ограниченията по ал. 1-10, ал. 17 и ал. 18 могат да не се прилагат до 6 месеца от получаване на разрешението за организиране и управление на Фонда, както и в случай на преобразуване, в което Фондът участва като приемаша колективна инвестиционна схема, за която Комисията е компетентен орган – до 6 месеца от датата на вписване на сливането или вливането в съответния регистър.

При нарушение на горепосочените инвестиционните ограничения по причини извън контрола на управляващото дружество, то е длъжно в 7-дневен срок от установяване на нарушението да уведоми Комисията и да приведе активите си в съответствие с изискванията на закона до 6 месеца от извършването на нарушението.

През годината ежедневно се проследява за превишаване на приетите максимално допустими законови и определени с вътрешните правила граници на концентрация на инвестициите в различни финансови инструменти и групи. Депозити в различни банки - *към края на годината срочните и безсрочни депозити в банки са 0.00%*.

Общата стойност на инвестициите в прехвърляеми ценни книжа, емитирани от дружествата в една група, не надвишава 20 на сто от стойността на активите на Фонда.

Ценни книжа, емитирани от дружествата в една група	Дял в портфейла
Sopharma	9.78%
Invest Capital	4.38%

Общата стойност на инвестиции в лица, във всяко от които Фондът инвестира повече от 5 на сто от своите активи, не надвишава 40 на сто от активите на Фонда.

Дейността по управлението на рисковете се извършва ежедневно, като се спазват всички нормативни изисквания и вътрешните правила за управление на риска. При оценката на риска се прилагат подходящи измерители, като стойностите им се анализират ежедневно и се следят ограниченията и действащите лимити. Информацията е актуална към 31.12.2023 г.

През годината са констатирани следните нарушения на лимита за инвестиране на до 10 на сто от активите на Фонда по ал. 4 по-горе:

При изчисляване на нетната стойност на активите за 17.10.2023, 27.10.2023 и 21.11.2023 позицията с емитент „Софарма“ АД, ISIN код на емисията BG11SOSOBT18, борсов код SFA за търговия на „Българска фондова борса“ АД – София, е била над 10% от стойността на портфейла на Фонда.

В първите два случая нарушенето се коригира след спад в цената на акцията след изплащане на дивидент, а в последния случай инвестиционният екип е предприел коригиращи действия по продажба на част от позицията, надвишаваща ограничението, с цел отстраняване на нарушенето.

➤ Лимити за максимално-допустима загуба

Предлагам одобрение от Съвета на директорите лимити за максимално-допустима загуба от даден финансов актив към 31.12.2023 г. да останат без промяна и за следващото тримесечие, както следва:

- за акции на дружества, допуснати до или търгувани на регулиран пазар - до **2.00% от стойността на активите**;
- за акции на дружества, търгувани на регулиран пазар, различен от този по чл. 152, ал. 1 и 2 от Закона за пазарите на финансови инструменти – **до 1.5% от стойността на активите**;
- за облигации и инструменти на паричния пазар – **до 2.50% от стойността на активите**;
- за чуждестранни облигации – **до 1.75% от стойността на активите**;
- за насокро издадени прехвърляеми ценни книжа – **до 2.00% от стойността на активите**;
- за деривативни финансови инструменти – **до 5% от стойността на активите**;
- за хеджиращи инструменти, придобити с цел пряка или индиректна защита от пазарен рисков, с изключение на опции и фючърси - **до 5% от стойността на активите**;

Настоящият годишен отчет е изгoten на 29.03.2024 г. от отдел „Управление на риска“ в УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД и е представен за разглеждане на Съвета на директорите на УД „КАРОЛ КАПИТАЛ МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД и одобрен на 29.03.2024г.

За отдел „Управление на риска“:

(Иван Ангелов)